โครงการ รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการเศษวัสดุเหลือทิ้งในชุมชน

ชื่อนักวิจัยและหน่วยงาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีระพงษ์ สว่างปัญญางกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนวัฒน์ นิทัศน์วิจิตร

อาจารย์รชฏ เชื้อวิโรจน์

อาจารย์แสนวสันต์ ยอดคำ

คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290

โทรศัพท์ 08 6917 4846 E-mail: teerapongs@mju.ac.th

ประเด็นปัญหาก่อนการวิจัย

วัสดุเหลือทิ้งในชุมชน 8 จังหวัดภาคเหนือของไทย คือ จังหวัดลำพูน ลำปาง เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ประกอบด้วยเศษพืชจากการเกษตรกรรม ได้แก่ ฟาง เศษข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และเศษใบไม้ การใช้ประโยชน์จากเศษพืชเหล่านี้โดยการนำไปผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ยังมีน้อยเนื่องจากวิธีการผลิตแบบเดิมยังต้องมีการพลิกกลับกองซึ่งเปลืองแรงงานและเวลา เกษตรกรจึงมักเลือกวิธีจัดการโดยการเผาทำลายที่ก่อให้เกิดปัญหาหมอกควันพิษในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายนในภูมิภาคนี้ทุกปี มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและเศรษฐกิจการท่องเที่ยวรุนแรงมากขึ้น

การแก้ปัญหาโดยใช้ผลงานวิจัย

การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ปริมาณมากวิธีใหม่ของผู้วิจัยแบบกองแถวยาวไม่ต้องพลิกกลับกอง วิธีวิศวกรรมแม่โจ้1 มีศักยภาพที่จะนำไปถ่ายทอดเทคโนโลยีโครงการวิจัยกำหนดให้มีการจัดตั้งฐานเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบไม่พลิกกลับกอง 7 แห่ง ใน 5 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดลำพูน เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอนและเชียงใหม่ เพื่อให้มีแหล่งเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากเศษพืชแทนการเผาทำลาย ที่มีการดำเนินงานอย่างยั่งยืนโดยชุมชนและสามารถขยายผลถ่ายทอดองค์ความรู้ได้กว้างมากขึ้น ในการดำเนินโครงการได้มีการถอดบทเรียนเพื่อทราบถึงปัจจัยและองค์ประกอบในการดำเนินงานสำหรับการจัดตั้งฐานเรียนรู้ในพื้นที่อื่นในอนาคต